

VADOVĖLIO / VADOVĖLIO KOMPLEKTO RECENZIJĄ

1. BENDRA INFORMACIJA APIE VADOVĖLĮ / VADOVĖLIO KOMPLEKTĄ

Pavadinimas: PASAULIS KOMPIUTERYJE

Autorius (-iai): Alvida Lozdienė, Ieva Mackevič

Ugdymo sritis / dalykas: Informacinės technologijos, bendrasis kursas

Klasė: XI-XII kl.

Vadovėlio komplekto dalys: I, II vadovėlio dalys

2. VADOVĖLIO / VADOVĖLIO KOMPLEKTO TURINIO VERTINIMAS

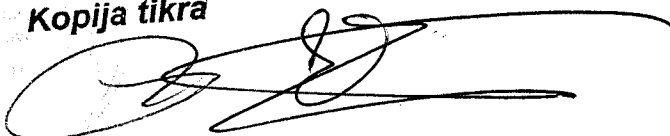
2.1. Vadovėlio medžiagos atitiktis Bendrosioms programoms:

- vadovėlis skirtas bendrojo lavinimo vidurinės mokyklos XI-XII kl. ir gimnazijos 3-4 kl. Informacinių technologijų bendrojo kurso mokymui. Vadovėlyje pateikiamas turinys apima visas Vidurinio ugdymo IT bendrojo kurso programoje (4.3 punktas) nurodytas sritis: Tekstinių dokumentų maketavimo, Skaitinės informacijos apdorojimo skaičiuokle, Pateikčių rengimo ir Saugaus ir teisėto informacijos ir interneto naudojimo veiklos sritis. Pateikiama medžiaga skirta XI-XII kl. (3-4 gimnazijos kl.) mokinių Viduriniojo ugdymo IT bendrojo kurso programoje apibrėžtiems mokinių pasiekimams ugdyti.
- vadovėlyje tinkamai ir tikslingai, atsižvelgiant į turinio apimtį, atrinktas dalyko turinys, atsižvelgiant į tai, kad Viduriniojo ugdymo IT bendrojo kurso programos 4.4 punktas sudaro sąlygas keisti temų eilės tvarką, jų dėstymo trukmę ir pan.
- medžiaga sudaro galimybes ugdyti mokinių pasiekimus, apibrėžtus dalyko ugdomosiose veiklos srityse. Mokydamiesi informacinių technologijų ir atlikdami praktines užduotis, mokiniai ugdysis žinių ir supratimo, taikymo, problemų sprendimo, komunikavimo bei kūrybiškumo gebėjimus, saugiai ir teisėtai naudotis informacinėmis ir komunikacinėmis technologijomis sprendžiant įvairias problemas, kritiškai vertinti gautus rezultatus, daryti išvadas ir apibendrinimus. Mokiniai įgis ne tik informacinių technologijų pamokoms būtinų žinių ir įgūdžių, bet ir gebėjimą taikyti šias žinias ir įgūdžius mokydamiesi kitų dalykų ar sprendžiant įvairias problemas (matematikos, chemijos, fizikos, statistikos sričių užduotys)

2.2. Vadovėlio metodinė struktūra:

- vadovėlio struktūra (suskirstymas į skyrius ir atverstinius), pateikiamos nuorodos (rodyklės, antraštės, svarbios medžiagos išskyrimas, literatūros sąrašai ir kt.), taisyklės, instrukcijos ir kita padeda mokiniams mokytis. Sudėtingesnės vadovėlio dalys pažymėtos „*“, kiekvienas skyrius pradedamas teorinės medžiagos pakartojimu, o baigiamas Žinyne, kuriame pateikiama koncentruota svarbiausia to skyriaus įrankių taikymo medžiaga (teorija bei pavyzdžiai). Vadovėlyje išlaikyta struktūrinė IX-X kl. vadovėlio tąsa, nuoseklumas bei pateikimo būdai, tad mokiniams bus nesunku adaptuotis.
- dauguma užduočių skatina naują mokomąją medžiagą sieti su anksčiau įgytomis mokinių žiniomis ir gebėjimais.
- dauguma užduočių skatina mokinius pamokoje kritiškai mąstyti, spręsti problemas, diskutuoti, kūrybiškai dirbti be to gausu įvairių kartojimo užduočių. Vadovėlyje pateikta daug užduočių, kuriose prašoma aptarti, išanalizuoti gautus darbo rezultatus bei įvairius jų pasiekimo būdus.

Kopija tikra

- vadovėlyje sudarytos galimybės individualizuoti ugdymą. Pateikiamų užduočių kiekis ir jų sudėtingumo lygiai sudaro galimybes dirbti su skirtingo lygio mokiniais.
- dauguma užduočių skatina pateikti savo vertinimus ir požiūrį.
- tik keletas užduočių sudaro galimybes gauti grįžtamąjį ryšį ir įsivertinti.

2.3. Vadovėlio medžiagos tekstinė ir vaizdinė kokybė:

- tekstinė ir vaizdinė medžiaga kiekiu, sudėtingumu, proporcijomis ir struktūra pilnai pritaikyta tam tikro amžiaus mokiniams.
- didžioji dalis tekstinės ir vaizdinės medžiagos kelia mokinių smalsumą, skatina norą pažinti ir mokytis;
- vadovėlio tekstų kalba aiški ir logiška;
- tekstinėje ir vaizdinėje medžiagoje pastebėta keletas netikslumų: I dalies I skyriaus 4 skyrelyje panaudota „duomenų sijojimo“ sąvoka, nors duomenys skaičiuoklės pagalba yra ne „sijojami“, o „filtruojami/ atrenkami“ (Bendrujų IT programų 2.5); analogiškai psl. 114 „Ženklintos ir numeruotos pastraipos“, remiantis Bendrujų IT programų 1.1 turėjo būti „Ženklinto ir numeruoto sąrašo...“. Be to pastebėta keletas sakinių konstrukcijos klaidų: I dalies psl. 8 “vertė tapo mažesnė” (sumažėjo), psl. 11 “palyginti su pradine...” (lyginant su pradine...), II dalies psl. 30 “saitai į pažymėtas pačiame dokumente vietas” (remiantis Bendrujų IT programų 1.7 – “nuorodos kitą to paties dokumento vietą”), psl. 65 “išlaikyti element išdėstymo ir apipavidalinimo pateiktyje vienodą stilių” (“...vienodą elementų, .../... stilių”), psl. 99 “demonstruoti” (demonstravimui), psl. 139 “Bendrojo dokumentų rengimo priemonės” (“Bendrujų dokumentų ...”).

2.4. Vadovėlio medžiagos tinkamumas vertybinėms nuostatoms ugdyti(s):

- medžiaga atitinka pagrindines demokratinės visuomenės ir Lietuvos valstybės vertybes;
- medžiaga yra nešališka lyties, amžiaus grupių, neįgalumo, gebėjimų, socialinės padėties, rasės, etninės priklausomybės, religijos ir įsitikinimų atžvilgiu;
- medžiaga skatina ugdytis pilietines ir tautines vertybes;
- medžiaga skatina saugoti gyvybę, gamtą ir laikytis sveikos gyvensenos principų.

2.5. Vertintojo pasirinkti vadovėlio turinio vertinimo kriterijai

- Neaišku, dėl kokių priežasčių pasirinkta tokia skyrių pateikimo vadovėlio dalyse tvarka. Tekstinės informacijos tvarkymą derėjo pateikti vienoje dalyje, o ne išskirti į abi dalis.
- I dalies I skyriuje „Skaitinės informacijos apdorojimas skaičiuokle“ psl. 24 išsamiai pakomentuotas funkcijos SUMIF taikymas. Panašiai vertėjo išanalizuoti ir kitų pateikiamų funkcijų taikymą.
- Šiek tiek trūksta nuoseklumo dėstant šio skyriaus temas – 4 skyrelis “Rikiavimas” ir tik 5-tame skyrelyje aptariamas apvalinimas.
- Neaišku, kodėl išskirtos trigonometrinės funkcijos ir jų grafikai (skirti I d. I sk. 7-tas bei 10-tas skyreliai) bet neanalizuotos finansinės/ statistinės funkcijos ir jų grafikai (pvz. trendas).
- I d. I sk. 9 skyrelis pavadintas “Skaičiuojame laiką”, nors analizuojamas datos formatas ir su juo susijusios funkcijos.
- Džiugu, kad autorės panaudojo ir aktualiausia šiai dienai informaciją, susijusią su XXX vasaros olimpinėmis žaidynėmis (I d. 67 bei 69 psl.).
- Labai įdomus I d. 12 skyrelio projektas “Mokinių veikla po pamokų”- išsamiai, nuosekliai aprašyta analitinė veikla, kuriai reikalingos lentelės bei diagramos.

- I d. psl. 95 pateiktame žinyne rezultatas “###” apibūdinamas kaip formulės klaida, nors tai tik netinkamai pasirinkto laukelio pločio požymis.
- II dalies IV skyriuje daug dėmesio skirta pateiktyje naudojamų efektų (ypač animavimo) aprašymui ir jų taikymui.
- Saugumo klausimus analizuojant mažokai dėmesio skirta atsarginių kopijų ir slaptažodžių taikymui (skirta tik II d. psl. 155 pateikta užduotis).
- Labai daug dėmesio skirta e. paslaugoms ir internetinei erdvei aplamai, bet bendravimas socialiniuose tinkluose ir su tuo susiję pavojai neaptarti (tik II d. psl. 137 trumpai apibrėžta).
- II d. V skyriuje vertėjo daugiau dėmesio skirti licencijų taikymui bei Autorinėms teisėms aplamai (tik 35-tame skyrelyje pateikta labia koncentruota informacija).
- Bendrųjų dokumentų kūrimo technologijas galima buvo aptarti atitinkamai Id. I ir II skyriuose (ar II d. III sk.) bei II d. IV skyriuje, V-tame skyriuje paliekant tik su šių priemonių taikymo saugumu ir teisėtumu susijusią informaciją. Šiaip jau labai gerai, kad aplamai paminėti šie dokumentai.

3. VADOVĖLŲ PAPILDANČIŲ MOKYMO PRIEMONIŲ TINKAMUMAS MOKYTI(S):

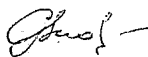
- vadovėlio komplekto dalys (I, II dalys) dera tarpusavyje;
- vadovėlių papildančių mokymo priemonių komplekte nėra;
- mokytojų knygos komplekte nėra;
- patarimai mokytojui, kaip teikti mokiniams grįžtamąjį ryšį, kaip vertinti mokinių darbus bei interpretuoti įvairius jų atsakymus neteikiami.

4. IŠVADA

Alvidos Lozdienės ir Ievos Mickevič vadovėlio „Pasaulis kompiuteryje“ komplektas (I, II vadovėlio dalys) atitinka turinio pagrindiniams reikalavimams, nurodytiems Bendrojo ugdymo dalykų vadovėlių turinio vertinimo tvarkos aprašo 6 punkte

Recenzento vardas ir pavardė Giedrė Sudniutė

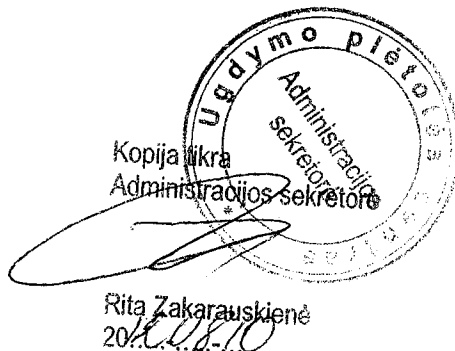
Parašas

Data

2012-08-06

Kopija tikra
Administracijos sekretore

Rita Zakarauskienė
2012.08.10